

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

De boekjes van A. HANS werden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

300. 't Portiertje van Roeselare. — 301. De Kleine Tooneelspeelster. — 302. Angstige Dagen. — 303. Antwerpen in Brand. — 304. De Bannelingen. — 305. In het Wilde Land. — 306. De Wonderbare Redding. — 307. Fiere Margriet van Leuven. — 310. 't Avontuur van den Schilder. — 311. Het Boefje. — 312. Een onverwachte Reis. — 313. De Geheimzinnige Teekens. — 314. De Spanjaarden te Gheel. — 315. Zwarte Jan. — 316. De Heks van de Moeren. — 17. De Boschwachter van Eikenhof. — 318. Het Juffertje van Parijs. — 319. De Wolfjager van Turnhout. — 320. De Zeeroovers. — 321. Het Gezin van den Visscher. — 322. De Wilde Cow-Boy. — 323. Keizer Karel te Gent. — 324. De Spanjaarden te Mechelen. — 325. Kerstmis in de Sneeuw. — 326. Een Angstig Avontuur. — 327. De Reis in den Nacht. — 328. De Zwarte Bende. — 329. Het licht in de Wildernis. — 330. De dankbare Soldaat. — 331. Een keer Wildstrooper. — 332. Het Wonderland. — 333. Het verloren Testament. — 334. In veilige Haven. — 335. De wonderbare reis van schipper Bontekoe. — 336. Een brutale Feeks. — 337. Vaders vertrouwen. — 338. De vlucht over de Schelde. — 320. Neel's Avontuur. — 340. De Zwarte Ruiters. — 341. De Held van Afrika. — 342. De Pleegzoon van den Bedelaar. — 343. Het Beleg van den Ravenburg. — 344. Een Avontuurlijke Vacantie. — 345. De Vriend van den Indiaan. — 346. De Pelgrims en de Roofridder. — 347. De twee Gemzenjagers. — 348. Het verloren Koffertje. — 349. De Held van Maldeghem. — 350. Het verlaten Huis. — 351. De schat in den Kelder. — 352. Het huis in de Dennen. — 353. De vriend van den Zeekapitein. — 354. De gestrafte Hoogmoed. — 355. Grootmoeders Helpers. — 356. Een Vlaamsche jongen in Amerika. — 357. De Jonge Kolonist. — 358. De Herder van de Hooglanden. — 359. Na lijden komt verblijden. — 360. De twee Robinson Crusoe's. — 361. Edelmoedigheid beloond. — 362. De Durver. — 363. De Durver in de Prairie. — 364. De jonge Hovenier. — 365. De sluwe Goochelaar. — 366. De valsche Boudewijn. — 367. De zonderlinge Bezoeker. — 368. De schrik van het Dorp. — 369. De Plaaggeest. — 370. Bij de Eskimo's. — 371. Ewyn, de lijfeigene. — 372. De eenzame Hoeve. — 373. Het schot in den Avond. — 374. De Stiefmoeder. — 375. Gescheiden Vrienden. — 376. Het Avontuur der Kerstzangers. — 377. Hoogmoed gebroken. — 378. De Cirkusjongen. — 379. Uit het Cirkus. — 380. Het Spookschip.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

PRIJS: 60 CENTIEMEN

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

Drukkerij R. Bracke-Van Geert, Wetteren.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

Nr. 456.

A. HANS.

Kars, de Herdershond

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

Kars, de Herdershond.

I.

Het was hard aan 't winteren en Sam Kenzie, de Schotsche Hooglander, bleef nu maar het liefst in zijn hut. Daar zaten hij en zijn vrouw veilig voor den sneeuwstorm die over bergen en dalen woedde.

Sam Kenzie hoedde de schapen van verscheiden hoeven, maar al waren hij en zijn kudde wel bestand tegen guur weer en bleven ze tot laat in den Herfst op de vlakten, nu was het toch al te bar buiten. Sam bewerkte ook een stuk land. Hij en zijn vrouw werkten nog hard. Ze leefden nu alleen. Hun zes kinderen waren getrouwd en naar elders vertrokken.

Sam eindigde nu juist een brief. Hij keek zeer bezorgd, want hij had een onaangename zaak aan de hand.

Hij pachtte een vrij groot stuk land van een heer uit Inverness, die hier veel goederen bezat, doch er zich zelf weinig mee bemoeide. Die rijke heer liet alles aan een rentmeester, Donan, over.

Elk jaar bracht Sam trouw de pachtsom naar den rentmeester op het dorp, en dat hij tegen Kerstmis weer gedaan. Twee weken geleden was

er echter van Donan een briefje gebracht, waarin om de pachtsom gevraagd werd.

Verbaasd ging Sam toen naar den rentmeester toe, om dezen te herinneren, dat het geld op tijd betaald was geworden.

— Toon mij het kwijtschrift, had Donan gezegd.

— Ge hebt er mij geen gegeven, antwoordde Sam daarop. Maar ge weet toch zeker nog wel dat ik de som hier op uw lessenaar aan u zelf uitgeteld heb.

Donan was zeer kwaad geworden.

— Geen penning heb ik van u ontvangen ! raasde hij. Ge wilt me bedriegen. Ik geef u drie weken om alles te voldoen en anders neem ik uw land af.

Verontwaardigd was Sam Kenzie naar huis gegaan. Ha, de rentmeester durfde hem van bedrog beschuldigen ! Sam schreef naar den eigenaar, mijnheer Larsen. Maar deze antwoordde dat hij op zijn rentmeester vertrouwde.

— Ik krijg geen recht, had Sam gezegd. Dan schrijf ik nog eens aan mijnheer Larsen.

Deze tweede brief was nu klaar.

— Luister eens, sprak Sam tot zijn vrouw.

Hij las zijn brief voor.

Geachte Heer Larsen,

Ik heb uw brief ontvangen en daaruit bemerkt dat gij mijn geval zelfs niet wilt onder-

zoeken. Gij geeft op voorhand mijnheer Donan, den rentmeester, gelijk. Mijnheer Donan heeft mij een bedrieger genoemd, dus ben ik dat ook voor u.

Reeds veertig jaar pacht ik land van u en steeds heb ik trouw betaald.

Dat heb ik ook nu met Kerstmis gedaan. En ik betaal geen tweede maal ! Dan zou ik bekennen dat ik gelogen heb. Dat doe ik nooit ! Wil mijnheer Donan mij in uw naam het land ontnemen, hij ga zijn gang. Hij zal in uw naam een groote onrechtvaardigheid bedrijven. God zal mij en mijn vrouw voor gebrek bewaren.

Het zou mij spijten, zoo gij zonder onderzoek, zulk een onrechtvaardigheid liet plegen.

Met eerbiedige groeten,

Sam Kenzie.

— Dat is heel goed, zei Barbara. O, waarom zou Donan nu zoo oneerlijk handelen ? Of meent hij werkelijk, dat gij niet betaald hebt ?

— Onzin.

— Het ware toch voorzigtiger geweest, hadt gij een kwijtschrift gevraagd.

— Gaf de vroegere rentmeester, mijnheer Macclure, ons ooit zoo'n papier ?

— Neen.

— Alles ging veertig jaar lang in goed trouwen tusschen ons. Donan is nu twee jaar in dat ambt. En hij begint reeds zoo ! Ik had al hoo-

ren zeggen, dat hij met slinksche streken omgaat. Nu ondervind ik het.

— Het zou toch hard zijn om het land te verliezen.

— Ja.

— En er is geen ander te pachten.

— Heel moeilijk ! Doch ik betaal geen twee keer.

— Ik geef u gelijk.

— Zie zoo, als de postbode morgen of overmorgen voorbij komt, geef ik den brief mee.

— Zal het iets helpen ? vroeg vrouw Kenzie.

— We moeten het afwachten. Ik weet wel dat mijnheer Larsen veel om het hoofd heeft en ik slechts een arme krabber ben voor hem, maar hij bezit toch een geweten, hoop ik.

Sam stak den brief in een envelop en schreef het adres.

— Moest nu zoo iets onzen vrede komen storen ! bromde hij. Laat mijnheer Larsen hier bij alle dorpelingen vragen, of wij ooit iemand iets te kort deden ! Het is heel gemakkelijk op rentmeesters te vertrouwen, maar deze moeten dan eerlijk zijn ! Donan is nog nijziger geworden, nadat Edward hem eens flink de waarheid heeft gezegd. De brave jongen voelt het diep, dat die vreemdeling zijn vader zoo beledigd heeft. Donan is met heel wat verwaandheid van Inverness naar hier gekomen.

Edward was de zoon, die het dichtsbij woonde. Hij was wisselwachter op een eenzame post, waar twee spoorweglijnen kruisten en soms ook goederentreinen moesten wachten.

Doch Sam had toch nog ruim een uur gaans noodig om Edward te bezoeken.

Even ver was hij van het kleine dorp verwijderd.

— De storm neemt af, zei Barbara, die het vuur opgevuld had.

— Het sneeuwt niet meer... en de wind gaat liggen. Ik denk, dat we een kalmen avond en nacht zullen krijgen.

— Ik heb dringend 't een en ander van den winkel noodig. Thee, zout, suiker en zoo meer.

— O, Kars kan er nu wel door.

De groote hond, die bij den haard lag, en zijn naam hoorde, hief den verstandigen kop op en keek met zijn goedige oogen zijn baas aan.

— Ja, jongen, ge zult voor de vrouw naar het dorp moeten, zei Sam. De versehe lucht zal u eens goed doen.. Zoo binnen blijven is uw gewoonte niet.

Kars stond op en rekte zijn lang, slank lijf uit.

Barbara schreef het een en ander op een papier en haar man nam een mandje van een spijker in den muur.

Het papier werd in de mand gelegd.

De hond scheen duidelijk te begrijpen, wat men van hem verlangde. Hij was dikwijls de boodschapper van zijn meester en meesteres.

Met zijn bek greep hij de mand vast. Sam opende de deur. En Kars stapte buiten.

— Goede reis ! wenschte zijn baas.

Het trouwe dier vertrok.

— Wat zouden we toch doen, moesten we Kars niet hebben, zei Barbara.

— O, we kunnen hem niet missen. Hij is een vlijtige dienaar en een gezellige huisgenoot en eerlijker dan Donan, de rentmeester. Kars kende zijn taak. Hij wist dat hij naar den eenigen winkel van 't dorp moest en men hem daar op zijn geblaf de deur zou openen. De winkelier kende hem goed. Op het papiertje stond er wat Barbara verlangde. Als Sam op het dorp kwam, betaalde hij de geleverde waren.

Kars ging ook wel eens alleen naar Edward, den wisselwachter. Dan zat er een brief onder zijn halsband en de zoon gaf op dezelfde wijze zijn antwoord mee.

Kars vergiste zich nooit. Als Sam tot hem zei: « Naar baas Macolm », dan wist de hond op welke hoeve hij moest zijn, om een stuk spek of iets anders te halen en nooit zou hij van de toch voor hem verlokkelijke artikelen snoepen.

Neen, Sam en Barbara zouden het goede dier niet kunnen missen.

Het voornaamste werk van Kars was echter zijn baas behulpzaam te zijn bij de kudde. De hond zorgde dat de schapen niet te ver afdwaalden en hield ze van de akkers, waar ze schade zouden kunnen aanrichten. 's Middags haalde hij in de hut den maaltijd voor zijn baas en voor hem. Kwam er een storm op, dan dreef hij de schapen naar de kooi.

Sam kloof nu brandhout en had nog eenige huiselijke bezigheden te verrichten. Zijn vrouw zat aan het raam te breien. Zelden ging er hier iemand voorbij. De hut stond daar erg eenzaam.

Maar vrouw Kenzie keek naar de sneeuw en de wolken, en dat was voor haar ook al een afwisseling.

Zoo verliep een half uur.

Opeens zei Barbara verbaasd :

— Kars is daar al terug.

— Maar dat kan toch niet.

— En zonder mand... Hij rent als een bezetene...

— Wat is er nu aan de hand ?

Weldra was de hond aan de hut ! hij blafte luid.

— Ja, er moet toch iets bijzonders gebeurd zijn, sprak Sam.

Hij ging naar buiten. Kars keek hem met ontstelden blik aan en keerde zich dan naar de richting van waar hij gekomen was.

— Gij kunt niet spreken, maar ik begrijp u toch, zei Sam. Ik moet met u mee... Een oogeblikje, jongen.

Hij ging weer in huis.

— Kars wil, dat ik met hem mee ga, sprak Sam tot zijn vrouw.

— O, dan heeft hij daarvoor een goede reden. Misschien ligt er iemand afgemat of bewusteloos in de sneeuw.

— Dat denk ik. En Kars heeft er zijn mand neer gezet, om sneller te kunnen lopen.

— Haast u, Sam. Er is waarschijnlijk een leven te redden.

— Wie weet...

Sam Kenzie trok zijn dikke jas en zijn groote schoenen aan en nam zijn stok.

— Tot straks! zei hij.

— God helpe u...

Kenzie trad buiten, waar Kars ongeduldig wachtte. De man had moeite om het gejaagde dier bij te houden.

— Niet te vlug, zei hij. De baas kan niet door de sneeuw rennen als gij en de wind blaast guur.

Toch spoedde Sam zich zooveel hij kon. Straks zou het donker worden. In Januari zijn de dagen kort.

Kars wees den weg, eerst over een heuvel, dan in het dal. Maar Sam tastte toch met zijn stok om op den vasten bodem te blijven. Het pad lag

hier en daar naast diepe ravijnen.

De hond werd nog gejaagder. Hij liep zelf vooruit en bleef eindelijk blaffend staan.

— Kars is nu aan de spoorbrug, mompelde Sam. Zou er iemand op de lijn verongelukt zijn! Het was het diepste punt van het dal, waar een wilde bergrivier stroomde. De spoorlijn liep er over een brug, die eveneens door voetgangers werd gebruikt, welke van deze zijde naar het dorp moesten. Ook Kars had er over moeten gaan om zijn boodschappen te halen.

Nu schrok Sam geweldig. Hij zag, dat de brug half vernield was. En daarom had de hond hem geroepen. Door de sneeuw was de rivier nog meer gezwollen. Schuimend rolden de golven voort. En ze hadden twee pilaren scheef gerukt. Het brugdek hing op twee plaatsen naar beneden en de rails waren verwrongen.

In de buurt stond geen enkel huis.

— O, moest er straks bij den donker een trein komen, dan zou de machinist de verwoesting niet zien. En dan stort de trein met alle passagiers in de diepte, dacht Sam.

Hij huiverde bij die voorstelling.

— Te zes uur rijdt de sneltrein van Inverness voorbij, zei hij bij zich zelf. Edward kan hem door een onveilig sein ophouden en een ramp voorkomen. Ik moet hem waarschuwen.

Sam dacht na. Hoe nu handelen ?

— Kom, Kars, naar huis ! sprak hij en de hond nam de nog ledige mand weder op.

— Uw boodschappen moeten uitgesteld worden, er is wat anders te doen, jongen, hernam Kenzie.

Zoo vlug hij kon, keerde hij naar de hut terug, waar Barbara in spanning op hem wachtte.

— Er is een ongeluk met de brug gebeurd, zei Sam, zoodra hij de deur openstak.

— Zijn er menschen omgekomen ? vroeg de vrouw verschrikt.

— Neen, neen. De brug is half vernield, door de rivier die zeer woest is. We moeten Edward waarschuwen. Er mag geen trein door rijden, want die zou in het water storten. Ik heb al de maatregelen bedacht : Kars brengt een brief naar Edward en ik ga terug naar de brug met een lantaarn.

— Waarom ?

— Wel, de eerste trein, die voorbij rijdt, is daar tegen zes uur. Maar om half vijf is het al donker. Denk u eens in, dat er een bijzondere trein vroeger komt... Dat gebeurt toch wel eens. Er zou een ramp gebeuren... Ik doe om de lantaarn een rooden zakdoek. Hoor ik een trein, dan zwaai ik met dat licht. Het is een onveilig sein. God geve, dat de machinist het bemerkt ! Nu moet ik me haasten.

Vlug schreef Sam op een papier :

Beste Edward,

De spoorbrug is door de gezwollen rivier bijna vernield. Een trein zou in het water storten. Laat er dus geen enkelen door. Ik stuur Kars naar u. Zelf houd ik bij de brug de wacht met een roode lantaarn. Ik blijf daar tot er iemand van het spoorwegpersoneel komt.

Uw vader.

Sam stak den brief in een omslag en bevestigde dien met een touwtje onder den halsband van den hond.

— Vlug naar Edward, zei hij dan tot Kars, die dadelijk in de juiste richting vertrok.

Sam Kenzie nam uit de kast een groote lantaarn met dik glas. Er was voldoende olie in.

Barbara haalde een rooden zakdoek en bond dien om de lantaarn.

— Ik zal ze nu al aansteken, zei Sam. Ginder zou het met den wind moeilijk gaan misschien.

— Zult ge voorzichtig zijn ? vroeg Barbara.

— Natuurlijk !

— En ik zal bidden, dat God al deze maatregelen zegent.

— Dat is goed, vrouwtje...

— Neem een bus warme thee mee.

— Als ze vlug klaar is, want ik mag geen tijd verliezen.

— Een oogenblik.

— Zoo heel lang zal ik daar niet behoeven te blijven.

Kars is in minder dan een uur bij Edward.

— Nu en dan een slok warme thee zal u goed doen. Het moet bij de brug wel vreeselijk koud zijn. Even later vertrok Sam Kenzie. Het begon reeds te schemeren, en het was bijna donker, toen hij de brug bereikte. De plaats was nog geheel verlaten. Niemand anders scheen reeds het ongeluk bemerkt te hebben. Och, er kwamen weinig menschen langs hier en met dit weer, bleef ieder het liefst binnen.

Sam klom op den spoordijk. Hij hoorde niets dat het gebruis der rivier, maar hij keek gedurig om beurten in beide richtingen, gereed, om zoo noodig met zijn lantaarn te zwaaien en het noodsein te geven.

II.

Edward Kenzie stond in zijn seinhuis. Hij was een flinke werkmansman waarop het bestuur kon rekenen.

Hij had daar een eenzame post. Tegenover de spoorlijnen had men een tweewoonst gebouwd. In het eene huis woonde Edward met zijn gezin, en in het andere Jim Lokhorst met vrouw en kinderen. Jim was ook aan het spoor en moest Edward afwisselen. Tweemaal per dag stopte hier

een boemeltrein voor de enkele Hooglanders die nu en dan op reis gingen. Een eigenlijk station was er niet; de passagiers betaalden op den trein een kaartje. De sein- en wisselkabinen was het voornaamste van dit punt, waar twee groote lijnen samen kwamen en ook sporen lagen voor goederentreinen, welke er moesten wachten om een sneltrein door te laten.

Edward Kenzie en Jim Lokhorst hadden dus wel een groote verantwoordelijkheid.

Edward was nu op dienst. En hij begreep, dat hij vanavond al bijzonder waakzaam moest zijn. Door de sneeuw was er reeds vertraging ontstaan in het verkeer. En als de treinenloop onregelmatig wordt, dient men nog meer op zijn hoede te zijn voor ongelukken. Zoo was de trein van drie uur uit het Zuiden nog niet voorbij; men had getelefoneerd dat het wel vijf uur zou worden. Edward keek uit.

Eensklaps hoorde hij hondengeblaf.

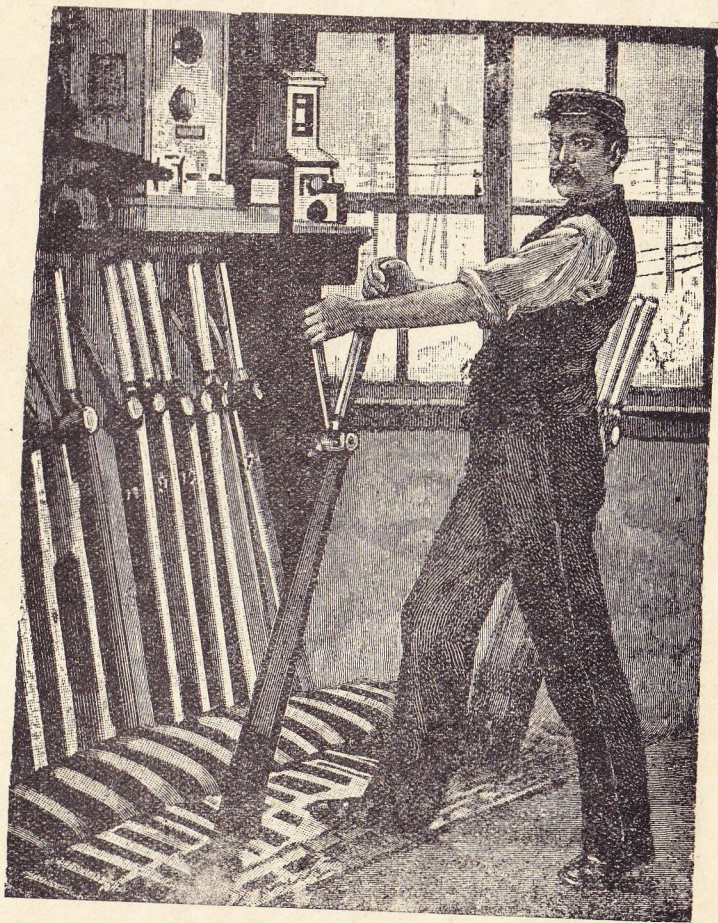
— Dat is Kars, zei de wisselwachter bij zich zelf, zou er thuis iets schelen?

— Ha, ge brengt een brief, hernam hij. trouwe dier naar binnen.

— Wel, Kars, wat is er? vroeg Edward.

De hond boog zijn kop en dadelijk bemerkte Edward den omslag.

— Ha, ge brengt een brief, hernam hij. Vlug en zelfs wat ongerust, maakte Edward

de enveloppe van den halsband los en scheurde ze open. Toen schrok hij vreeselijk.

— De brug vernield ! sprak hij. En de trein uit het Zuiden is in aantocht. Die is misschien al uit het laatste station vertrokken.

Deze trein moest over de brug eer hij het seinhuis bereikte en dus kon Edward hem niet doen stoppen. Misschien was er nog tijd om hem in het laatste station op te houden.

Edward sprong naar het telefoontoestel. Hij kreeg verbinding met het station dat echter wel drie uur gaans van hier stond.

— Hallo ? riep men van ginder.

— Hier seinhuis 32. — Waar is trein 415 ? vroeg Edward.

— Vijf minuten geleden van hier vertrokken. Hij zal dus over tien minuten bij u voorbij rijden.

Er was geen ander station meer tusschen het opgeroepen en de brug. En men kon den trein niet doen stoppen. Men beschikte toen niet over zooveel veiligheidsmiddelen als nu.

— Andere treinen ophouden, de brug nummer 18 is vernield door het woeste water, zei Edward. Er is daar iemand om trein 415 te waarschuwen...

Hij legde den telefoonhoorn neer... Er was geen tijd voor verdere mededeelingen.

— O, God, geef, dat vader op tijd bij de brug

is aangekomen, en dat de machinist 't sein ziet ! bad hij. Hij stak een groote lantaarn aan en snelde weg uit het seinhuis. Zijn makker Jim Lokhorst had nu rust en zat in zijn woning. Hij schrok toen Edward zoo haastig binnen sprong.

— Is er iets gebeurd, Kenzie ? vroeg hij.

— Brug 18 is bijna geheel vernield... In enkele woorden legde Edward den toestand uit. Jim verbleekte.

— Ga in het seinhuis ! Houd straks den snel-trein van Inverness op. Ik ga naar de brug, vervolgde Edward dan.

— God verhoede een ramp !... sprak vrouw Lokhorst.

— Ja... Verwittig mijn vrouw.. Ik mag geen minuut verliezen, hernam Edward.

Met Kars vertrok hij dan over de spoorlijn. Hij kon onmogelijk nog de brug bereiken voor de trein er zou zijn, maar moest toch nagaan wat er ginder gebeurde.

III.

Sam Kenzie wandelde op den spoordijk heen en weer. Het was er vreeselijk koud. 't Leek wel of de nijldige wind hem in het gelaat beet. Maar trouw bleef de oude Hooglander, die door den rentmeester Donan van bedrog beschuldigd was, op zijn post. Hij verwachtte echter geen trein,

want hij wist niet, dat die uit het Zuiden twee uur vertraging had en meende dus dat hij reeds lang voorbij gereden was.

Plots hoorde Sam een gerommel. Het was of zijn hart stil stond. Toch een trein ?

Ja... en van het Zuiden, dus aan de andere zijde der rivier... Ik kan hem niet tegemoet gaan, zei Sam. Ik moet hier zwaaïen... Maar de machinist zal misschien pas willen stoppen bij mijn licht en dan stort de trein toch in het water.

Die gedachte deed hem weer rillen.

— Ik moet naar den anderen kant, sprak Sam. Het kan nog wel.

Al was het brugdek verwrongen en kon het geen trein meer dragen, toch hing het nog over de rivier. Sam bedacht zich niet lang. Hij hield de lantaarn bij het hengsel in den mond en klemde zich aan de leuning. Hij schreed voorzichtig maar toch snel verder. Op een plaats was een breed gat. Het opgezweept water sloeg er schuimend door. Sam zette zich schrijlings op de leuning en schoof er op voort. De wind gierde om hem heen en trachte hem naar beneden te werpen. Maar Kenzie was een stoere kerel. Hij had dikwijls langs ravijnen en afgronden geklommen en nu spande hij alle krachten in. Hoe gonsde het in zijn hoofd ! En dan het gerommel van den trein.

De moedige man weerde zich nog meer. Zou

het helpen ? Of werd hij dadelijk met den trein en de stukken van de brug in de diepte geslingerd ?

— God help me. O, help me ! smeekte Sam.

De brug was niet lang. En toch scheen het Kenzie een eeuwigheid toe, eer hij den anderen oever bereikte. Hijgend stond hij daar. In de verte zag hij een licht. 't Was dat van den trein, die nu dadelijk hier zou zijn.

Sam liep hem tegemoet, zwaaiend met zijn noodlantaarn, door een schamelen zakdoek omwonden.

Nader steeds kwam het licht en het gerommel werd een geraas. De rails daverden.

— O, ziet de machinist mijn sein dan niet ? kermde Sam.

Hij moest terzijde wijken, vreezende door den trein verpletterd te worden.

— Ziet de machinist mijn sein niet ! Moeten al die arme menschen omkomen in de rivier ! schreide Sam en in zijn angst begon hij zelf te roepen.

Daar was de trein nu, als een geweldig monster. Maar de wielen knarsten, vonken spatten als uit de rails op en de trein stond stil.

— Goddank ! juichte Sam.

— Wat is er ? vroeg iemand.

De machinist en de stoker bogen zich diep uit de locomotief.

— De brug... vernield.... Ge kunt niet verder !... zei Kenzie buiten adem van inspanning. De hoofdtreinwachter sprong uit den goederenwagen. Sam had een gevoel of hij van afmatting neer zou vallen. Hij spande weer al zijn krachten in.

— De brug is vernield. Door het woeste water. Ik moest u waarschuwen, zei hij.

Het personeel schrok, want het begreep eensklaps, dat er een groote ramp voorkomen was.

De treinwachter en de machinist gingen zien. En toen beseften ze nog meer, hoe een Hooglander hun en de meer dan honderd passagiers van een wissen dood had gered.

De reizigers hingen uit de ramen. Ze hoorden het ontstellende nieuws. En allen wilden Sam Kenzie zien. Maar deze was in den goederenwagen geklommen en scheen op het punt in bezwijming te vallen. Men gaf hem iets opwekkends te ruiken. En de taaie Sam kwam weer bij. Hij deed nu zijn verhaal.

— Dus het seinhuis 32 is gewaarschuwd ? vroeg de treinwachter. We moeten nu aan den sneltrein van Inverness denken.

— Ik hoop dat mijn hond het seinhuis bereikt heeft, antwoordde Sam.

— Gij zijt nog over de brug gekomen ?

— Jawel.

— Dan kan ik er ook over, hernam de ambte-

naar. Ik moet ginder een noodsignaal plaatsen, voor het geval dat het seinhuis 32 niet ingelicht zou zijn.

— Ik zal u vergezellen, hernam Sam. Het is een gevaarlijke tocht, maar ik ken nu den toestand.

De treinwachter stak een groote lantaarn aan en nam ook een touw mee. Sam Kenzie luisterde niet naar de vriendelijke woorden die hem van alle zijden tegen klonken, maar begaf zich naar de brug gevolgd door den ambtenaar.

Sam wees den weg, schreeuwende tegen den wind in zijn vermaningen en bereikte met den ook moedigen conducteur de overzijde. Midden op de lijn werd de noodlantaarn geplaatst van den treinwachter en nog een eind verder die van Sam.

— Nu zal er geen trein doorrijden, zei de treinwachter. O, beste man, gij hebt meer dan honderd menschen van den dood gered !

— Ik deed mijn plicht...

— Ge zijt een edelmoedig mensch !

— Och ! 'k ben een heel gewone Schot. Ieder een die geen verstokte booswicht is, zou toch zoo handelen. God zij gedankt, alles is goed afgelopen.

— Ja. Het is me nog zoo vreemd. Ge moet wel een verstandigen hond hebben.

— Kars is zeer verstandig. Ik ben overtuigd,

dat hij bij mijn zoon in het seinhuis aangekomen is.

— Uw zoon ?

— Edward Kenzie.

— Wel, wel, zijt gij zijn vader ! Hij is een flinke kerel, die altijd trouw zijn werk doet. Nu als hij een vader heeft gelijk gij, verwondert het me niet.

— En de rentmeester noemt me een bedrieger, dacht Sam.

— Ik zou terug moeten naar mijn trein, zei de conducteur.

— Ik verwacht Edward.

— Hier aan de brug ?

— O, ja.

— Dan wacht ik nog. Hij zal met de stations getelefoneerd hebben. Misschien heeft hij onder-richtingen. Anders stoomen we achteruit naar Birmin. We zullen den trein moeten afleiden. Met bootjes kunnen we hier de reizigers niet overzetten.

— O, neen, de rivier is te wild.

De twee mannen stapten heen en weer. En na een tijd zagen ze in de verte een licht.

— Ginds zal Edward zijn, meende Sam.

Hij vergiste zich niet. Zijn zoon kwam met Kars. En hij drukte zijn vader ontroerd de hand. Hij hoorde, hoe een ramp vermeden was. De wisselwachter kon geen onderrichtingen meedeelen.

Hij wist alleen, dat de sneltrein uit Inverness aan het seinhuis opgehouden zou worden.

— Toch laat ik de lantaarn hier staan, zei de treinwachter. Ik breng mijn trein terug.

— Ik zal u vergezellen over de brug, sprak Sam.

— Dat is niet noodig. Ik geraak er wel. Maar eerst moet ik uw trouwen hond eens streelen.

— Ja. Kars is de eigenlijke redder, zei Kenzie. Toen hij om boodschappen ging en de vernielde brug zag, scheen hij het gevaar voor de treinen te begrijpen. Hij zelf had er nog wel over kunnen wippen, maar hij kwam me waarschuwen.

Hartelijk nam de treinwachter afscheid. En na een tijdje zagen Sam en zijn zoon, dat de trein terugstoomde.

— Laten we nu naar het seinhuis gaan, zei Edward tot zijn vader.

— Maar hier ben ik dicht bij mijn woning, jongen. Moeder zal al ongeduldig op me wachten.

— De hoofdconducteur van den sneltrein zal gaarne uw verslag hooren.

— Is dat noodig ?

— Ja, vader.

— Welnu, dan ga ik mee.

Ze keerden langs de spoorlijn weer. Jim Lokhorst en de vrouwen en kinderen waren zeer blijde

toen ze vernamen, dat alles een goed verloop had gehad.

Weldra kwam de sneltrein uit Inverness, die voor het onveilig sein stilhield. Het personeel en de reizigers vernamen nu ook, wat er voorgevallen was en allen wilden Sam Kenzie hun dank betuigen en den verstandigen hond zien.

Na de eerste drukte kwam een heer bij Sam.

— Ik ben Larsen, zei hij. Zijt gij Kenzie, die land pacht van mij ?

— Jawel, mijnheer, antwoordde Sam verrast.

— Dan heb ik nog iets goed te maken met u.

— Wel, er ligt thuis juist een brief voor u klaar. Maar ik heb nu geen zin om over die zaak te spreken.

— Ik kom u de volgende week bezoeken. Ik ben op reis naar Glasgow. De trein zal langs een omweg rijden.

— Wel, mijnheer, ik zal u met genoeg verwachten en u bewijzen, dat ik een eerlijk man ben.

— Dat behoeft ge waarlijk niet meer te bewijzen, mijn vriend ! Wie handelt gelijk gij nu gedaan hebt, liegt niet. Ik ben de lichtvaardig geweest en ik schaam me er voor.

De reizigers hadden intusschen een groote som geld bijeen gelegd voor Sam en de wisselwachters.

Kenzie wilde van geen belooning weten. Jim en Edward zeiden, dat ze eenvoudig hun dienst gedaan hadden. Maar de inzamelaar legde het bedrag in het seinhuis neer.

Deze trein kon over een zijlijn weg rijden

— Leve Sam Kenzie ! Leve Kars ! klonk het door alle raampjes bij het vertrek.

— En nu ga ik naar huis, zei Sam.

— Maar ge zijt al zoo vermoeid, vader, merkte Edward op. Blijf bij ons. We zullen Kars naar moeder sturen met een briefje.

— Neen, jongen, ik laat uw moeder niet alleen. Die wandeling zal me kalmeeren. De avond is roerig genoeg geweest. Kars vergezelt me.

— Dan breng ik u ook weg.

— Doe dat, zei Jim, ik zal in het seinhuis de wacht houden.

En vader en zoon begaven zich op weg.

Barbara zat in hevige spanning. Blijde hoorde ze het nieuws en met vreugde ook begroette ze haar zoon. Edward kon echter niet lang blijven.

Toen hij weer weg was, zat Sam tevreden bij den haard. Kars had een lekker maaltje gehad en lag nu aan de voeten van zijn baas. Sam vertelde thans zijn ontmoeting met mijnheer Larsen.

— Ik behoef den brief niet meer te verzenden, zei hij. Ik hoop het land te kunnen behouden niet, omdat ik de treinen waarschuwde, maar omdat ik eerlijk de pacht betaald heb.

Het verzamelde geld was in het seinhuis gebleven. Den volgenden dag verdeelden de mannen het. Het was toch voor hen gegeven. Sam kreeg het meeste. Nu 't zou een goede appel tegen den dorst zijn. En hij had het waarlijk ruim verdiend.

Hij ontving ook een brief van het spoorwegbestuur dat hem hartelijk bedankte en hem een belooning zond.

— We worden nog rijk, zei Barbara.

— Wel, drie van onze kinderen hebben het moeilijk met hun groot gezin. We kunnen hun nu eens flink steunen, antwoordde Sam. Ik blijf schaapherder en landbouwer, want werken is mijn lust en mijn leven.

Hij kreeg ook dagbladen, waarover met lof over hem en Kars werd geschreven.

— Waar de menschen toch zooveel drukte over maken ! mompelde Kenzie.

Barbara legde toch die gazetten in de kas. Ze was fier op haar man.

IV.

Eenige dagen waren verlopen. Men had een noodbrug gelegd. De treinen reden er niet over. Maar de passagiers konden langs daar van den eenen trein naar den anderen gaan. Ook de verbinding met het dorp was aldus hersteld.

En op een middag kwam Donan, de rentmeester de hut van Kenzie binnen. Hij was een lange, magere man met een norsch gelaat.

— Goeden dag, zei hij, met zijn onaangename stem. Kenzie ik heb vernomen dat gij veel geld ontvangen hebt. Nu zult gij de pachtsom wel kunnen voldoen. Daarvoor kom ik.

— Die som is voldaan, antwoordde Sam rustig.

— Houdt ge dat nog vol ?

— Natuurlijk ! En ik geef u geen cent.

— O, ge spreekt zou stout, omdat ge nu door al die belooningen, het land wel kunt missen, hé ?

Sam zou geen woord zeggen over zijn ontmoeting met mijnheer Larsen.

— Ik wil dat land behouden, hernam hij. Het is mijn recht ! En ik hoop er nog menig jaar te zaaien en te oogsten.

— Dus ik lieg ?

— Ja, mijnheer Donan. Ge weet heel goed, dat ik het geld op uw lessenaar geteld heb ! Anders zijt ge een groote sufferd en moet ge geen rentmeester zijn.

— Ge durft.

— Ik zeg de waarheid.

— Mij zoo beleedigen ! Nu neem ik u het land af, al wildet gij tien keer betalen. Dat is voor uw onbeschaamdheid.

— Ik herhaal dat ge een oneerlijk man zijt.

En weg nu uit mijn huis ! Ik spreek niet meer met u.

— Gij snauwt mij zoo toe ! De hoogmoed is u naar den kop gestegen omdat ze over u in de dagbladen geschreven hebben. Een hoop drukte voor niets ! Een roode lantaarn zwaaien, is nu een heldendaad ! De menschen lijken wel gek, om u daarvoor zoo te prijzen.

— Wilt ge vertrekken of moet ik u aan de deur gooien ? riep Sam uit.

Dreigend rees hij op en Kars begon te grollen.

— Ik zal u nog wel vinden ! hoonde de rentmeester, die echter haastig heen ging, want hij vreesde zoowel de vuisten van Sam als de tanden van Kars.

— Zoo'n onbeschaamde kerel, zei Barbara.

— We zullen in vertrouwen op de komst van mijnheer Larsen wachten. Alles raakt in orde.

Eenige dagen later kwam de eigenaar. En Sam moest hem alles vertellen.

Mijnheer Larsen sprak ook met andere pachtres. Pas daarna begaf hij zich naar Donan, die hem met gevele en buigingen ontving.

— Ik hoor klachten over u, zei de heer Larsen op koelen toon.

— O, zeker van Sam Kenzie, die een echte bedrieger is, en een brutalen mond heeft.

— Wilt ge zwijgen ! Kenzie is een held, die

meer dan honderd menschen het leven gered heeft en het zijne waagde. Zoo'n man liegt niet. Trouwens ik heb meer oneerlijkheden van u vernomen. Gij wilt u langzaam rijk stelen op mijn kosten. Hier een beetje, daar een beetje... en na verloop van jaren, hebt ge een fortuin, ten koste van mijn pachters.

— Maar mijnheer toch, stamelde Donan ont-hutst. Men belastert mij.

— Beken, dat Sam u betaald heeft. En anders breng ik dadelijk het geval voor den rechter.

Donan werd zeer bang.

— Misschien heb ik me vergist... Ik zal nog eens in de boeken zien, zei hij.

— Niets, geen boeken ! Beken, of ik klaag u aan.

En toen viel Donan door de mand. Hij had schulden en moest die afbetalen. De angst had hem tot oneerlijkheid verleid. Hij smeekte om vergiffenis.

— Ga dadelijk mee naar Kenzie, beval de eigenaar.

De rentmeester moest gehoorzamen.

Eerst zei hij wel, dat hij aan Kenzie zou schrijven, om dezen op de hoogte te brengen van de vergissing « Dan was het misverstand uit den weg ».

— Ge zult hem bekennen, dat ge willens en wetens gelogen hebt, sprak de heer Larsen. En

dat moet ge trouwens bij anderen ook doen, want ge hebt meer bedriegerijen gepleegd. Weigert ge, dan moet het gerecht maar een woordje meespreken, en ik denk dat het u duur zal kosten.

Donan begreep wel dat het gerecht hem met gevangenis zou straffen. En dus stapte hij met den eigenaar mee. Hij had deze vernedering verdiend.

Onderwege trachtte hij nog zijn gedrag te verontschuldigen, maar mijnheer Larsen gaf geen antwoord.

Ze kwamen aan de hut van Kenzie en traden binnen.

— Hier is mijnheer Donan ; hij heeft niets te zeggen, sprak de eigenaar.

De rentmeester had wel kunnen wegkruipen van schaamte. Nu was hij niet meer de strenge, hoogmoedige heer.

— Kenzie, ik heb me vergist, zei hij half stamelend.

— Neen, neen, zoo niet. Ge hebt u niet vergist, sprak de heer Larsen. Beken, dat ge Kenzie valsch hebt beschuldigd. Niet rond den pot draaien.

— De pachtsom is betaald geworden, hernam Donan.

— En waarom hebt ge die tweemaal geeischt ? vroeg Larsen.

De rentmeester brabbelde dan iets over schulden, die hij voldoen moest.

— En mij voor een bedrieger uitmaken, riep Sam uit.

Maar zijn vrouw kreeg al medelijden met Donan, die zulk een benauwd gezicht zette.

— Och, dan is alles nu in orde en behoeven we er niet verder over te praten, zei Barbara.

Larsen keek den rentmeester streng aan, want hij verwachtte nog meer.

— Kenzie, vergeef me... ik heb misdaan, door u valsch te betichten, zei Donan toen.

— Ik ontving nu veel geld, sprak Sam. Ik vroeg het niet voor hetgeen ik als mijn plicht beschouwde. Doch meer dan aan geld, hecht ik aan mijn goeden naam, mijnheer Donan, ik zal met niemand over de zaak spreken. Ik ben voldaan.

— Ik heb ook gemist, bekende de heer Larsen. Ik had u zoo hooghartig niet mogen schrijven. Zonder die geschiedenis van de brug, zou ik u een onrechtvaardigheid hebben laten plegen, alleen uit gemakzucht, omdat ik het vervelend vond van mij met pachterskwesties te bemoeien.

— Och, mijnheer, gij kondt ook altijd op mijnheer Maclure, den vroegeren rentmeester, vertrouwen, merkte Sam op.

— Ja, dat is waar, Maar voortaan zal ik nooit

weigeren een onderzoek in te stellen als mij een klacht bereikt.

Donan stond daar als een diep vernederd man. Hij moest nu nog verder met mijnheer Larsen, om ook elders onrecht te herstellen.

Toen de twee heeren op het dorp terug keerden, zei de eigenaar.

— Ik wil het gerecht buiten al deze bedrieglijke practijken laten. Ik heb medelijden met uw vrouw en kinderen. Maar ge begrijpt dat ik u dadelijk ontslag geef. Ik moet een rentmeester hebben, op wien ik volkomen kan vertrouwen.

Zoo verdween Donan uit het dorp. En er kwam een nieuwe ambtenaar, die eerlijk was.

* * *

Sam gebruikte een deel van het gekregen geld, om een beter huis te bouwen, al was hij altijd tevreden geweest in zijn nederige hut.

Toen het Zomer werd, en er toeristen kwamen, om de schoonheid der Schotsche Hooglanden te bewonderen, wilden veel vreemdelingen Sam Kenzie en zijn hond zien.

Ze hadden de geschiedenis van de brug in de dagbladen gelezen.

Dan troffen ze Sam en Kars gewoonlijk bij de schapen of op den akker aan.

Kenzie was met die belangstellenden niet geïnd. Hij had immers maar zijn plicht gedaan.

En Kars was eigenlijk de held. Die had het eerst het gevaar ontdekt.

Sam bleef de eenvoudige Schot, die hij altijd geweest was.

Hij had met het geld zijn kinderen geholpen, en dat was hem een groote vreugde.

Edward werd na eenige maanden overste van een klein station. Het was een goede bevordering.

Hij woonde nu wel wat verder van zijn ouders, maar Kars leerde ook den nieuwen weg kennen en bracht brieven over en weer als een flinke postbode.

En Sam kocht een paardje en een wagentje, en zoo konden hij en Barbara hun kinderen gemakkelijker bezoeken.

Kars bleef de trouwe en gediensstige huisgenoot en de vriend van het gansche dorp.

Toen hij te oud werd om te werken, behield hij toch zijn goed plaatsje in het gezin. Hij mocht nu rentenieren.

Hij stierf na eenige jaren en de gansche familie Kenzie was bedroefd om zijn dood.

In de dagbladen werd toen nog eens aan den verstandigen herdershond herinnerd.

Kars werd in Sam's hof begraven.

EINDE.